

ԱՅՅ ՄԸ ԿՐԱՓՓԱՅԻՆ 1959

Ա.

Կրափիա, '25էն ի վեր կը ճանչնամ քեզ,
Տարուէ տարի, սիրտս, թեւ առ թեւ,
Ստորոտէդ հասաւ մինչեւ բարձունքդ,
Ուր, անկրկնելի ալափոխութեան մը մէջ տեսայ
Եօթանասուներկու մաքառումներուդ հրեղէն հետքերը.
Փխւէն յարաշարժ, այլ դուն միշտ անշարժ,
Կո՛ւրճ տուիր Բոնրատի, Բրոսի, Փոն Պիլովի բանակներուն.
Ամէն անգամ որ կ'այցելեմ քեզի,
Զաւակներդ է որ կը տեսնեմ անսանձելի դրոշի մէջ,
Որոնք ի մի շաղախեալ ոսղմին, հողմին եւ կայծակին,
Կը հալածեն Բոնրատը, Բրոսն ու Փոն Պիլովը:

Բ.

Այսօր մութ ես, ամպերով ծանրաբեռն.
Պասսանոյի դաշտն ու երկինքը, եւ Պրենթան
Պարուրուած են անդունդի մէջ ծաղկած լոյսով մը.
Մերթ ընդ մերթ, հարաւէն հիւսիս,
Որոտումը կը գլորտկի շառաչուն կառքի մը պէս,
Ու այն ատեն, հողւոյս մէջ, կ'արթննայ անցեալը,
Կը լսեմ վրնջիւնը երիւարներուն,
Եւ պայթումը թնդանօթին, կաղկանձիւնը գէնքերուն,
Որոնց պլլումը, անդրդուելի եւ յամառ,
Կ'իյնան կողք կողքի քսանամեայ հերոսներդ.
Այսօր մութ ես, ամպերով ծանրաբեռն:

Գ.

Կանգնած դազաթիզ, չնչելով օդդ,
Դիտելով վերեւ տարածուող անհունը,
Եւ մեծ արեղակը մեծ երկնքիդ վրայ,
Կը յիշեմ '43ի Սեպտեմբերեան օրերը,
Երբ փապարներուդ մէջ, հրաղէն ի ձեռին,
Երբ ժաշուերուդ ետին, առջեւ եւ կողքին,
Ըմբոսաներդ կ'ողորէին կենաց եւ մահու ճամբուն վրայ,
Մինչ Գերմանը, փխթոյ մաշինը կուրծքին,
Կը կարծէր լեցնել Ազատութեան Երգը,
Ազատութեան Ե՛րգը, որ որոտման մը հանգոյն
Իջնելով քեզմէ՝ կ'ողողէր ողջ Իտալիան:

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

Կրափիա, Փիաւէ. - Իտալիոյ սրբազան լեռն ու գետը:

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆ ԾՓԱՆՔ

Սիրտ իմ անհուն, անչափելի խորութիւն,
Հէգ ուղեւոր՝ անտառին մէջ կրքերուն,
Անձիր, անափ հորիզոններ կ'երկարին,
Յոյսիս ծաղկեալ կատարներէն ալ անդին:

Երբոր կոխեմ բարձունքին վրայ երազիդ,
Աչքըս իսկոյն կ'ըլլայ անդունդ խորափիտ,
Ուր ամէն ինչ կը մեռնի, ցուրտ եւ անգոյն,
Եւ դուն դադաղ մը կը տանիս դէպի տուն:

Այո՛, ամէն ինչ կը մեռնի, սէր, հաճոյք.
Բայց մոխիրին տակ յարաճուն եւ անմահ,
Վերածաղկեալ նոր տենչանքներ անըստոյդ.

Փակուած դըռնակդ կը բախեն ակամայ,
Եւ բաւիղիդ մէջ բանտըւած կոյր գերի,
Զեռ փընտրուեր ոչ իսկ ելքի մը ճամբայ:

ԳԱՐՆԱՆ ՀՈՎԵՐ

Ո՛վ միղամած եւ տրտմահեւ բընութիւն,
Աչնանային ողբերգութիւն միալար,
Ուր չըկայ ո՛չ իսկ անձրեւի քաղցրութիւն,
Խուլ ցաւերու թուխ ամպերէն գէպի վար:

Կը կողկողիմ անհորիցոն անձուկով,
Զերդ վանդակի մէջ բանտըւած հէգ թըռչուն,
Հողիս միայն գորշ պատրանքներ գրկելով՝
Կը խարխափի մըլուշին մէջ թափառուն:

Գարնա՛ն արեւ, դարնա՛ն հովեր թեւապար,
Եկէք փըշել հողւոյս վըրայ վերստին,
Անուրջի թոյլ շրջարշով դիւ հեղարար

Պարուրելու, առանց ցաւի խորհուրդին,
Սիրտըս անգամ մ'ալ գըղուելով մայրօրէն,
Եւ տալով ուժայ մը սիրոյ ջերմ աղբիւրէն: